

Przeszkody widziane z poziomu stacji demontażu i ich wpływ na osiąganie celów przez system recyklingu pojazdów

Jerzy Izdebski

Stowarzyszenie Forum Recyklingu Samochodów

Warszawa, 22 styczeń 2009 roku

Cel prezentacji i jej elementy

Celem prezentacji jest zwrócenie uwag na przeszkody utrudniające zarabianie i zgodne z prawem prowadzenie stacji demontażu.

Elementy prezentacji

- Co zostało wprowadzone i jest dobre w zakresie recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.
- Podstawy finansowe prowadzenia stacji demontażu.
- Warunki zewnętrzne wpływające na opłacalność prowadzenia stacji demontażu
- Przeszkody które destabilizują opłacalność prowadzenia stacji demontażu
- Niepotrzebne utrudnienia występujące w działalności stacji demontażu
- Podsumowanie

Co zostało wprowadzone i jest dobre w zakresie recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji?

- Ustawa o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji z 20 stycznia 2005 roku.
- Określenie minimalnych wymagań dla stacji demontażu i obowiązkowych działań.
- Konieczność spełnienia wymagań prawa budowlanego dla inwestycji jaka jest stacja demontażu
- Określenie kodów odpadów dla większości odpadów wytwarzanych na stacji demontażu.
- Sprawozdawczość i coroczna kontrola działalności stacji demontażu.

Podstawy finansowe prowadzenia stacji demontażu

Pojazdy wycofane z eksploatacji o wartości dodatniej, zerowej, ujemnej.

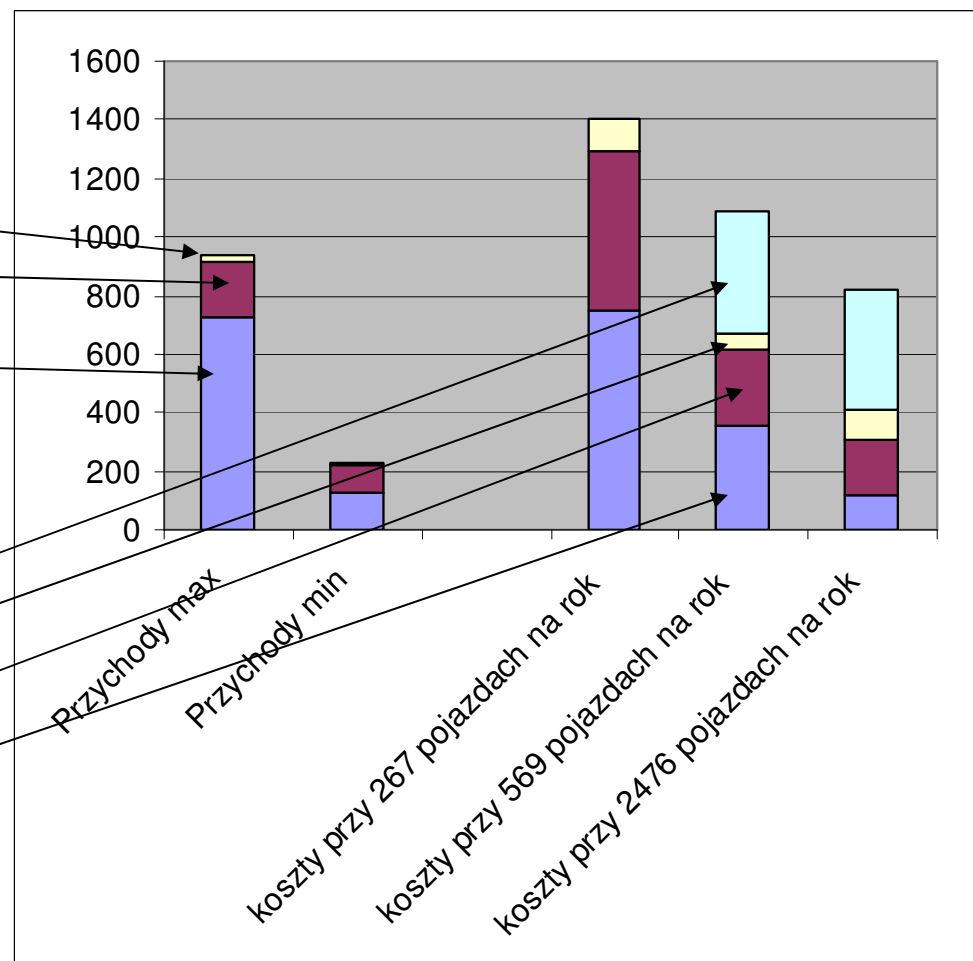
Zestawienie kosztów i przychodów stacji demontażu dla różnych ilości przetwarzanych pojazdów rocznie

Składniki przychodów

- Sprzedaż akumulatora
- Sprzedaż złom nieżelaznego
- Sprzedaż złomu stalowego
- (Dopłaty do demontażu)

Składniki kosztów

- Koszty pozyskania pojazdu
- Koszty stałe
- Koszty pracownicze
- Amortyzacja

Wpływ kryzysu światowego i braku niektórych rozwiązań dotyczących elv w UE na system recyklingu pojazdów w Polsce

- Niestabilne ceny złomu na rynku światowym utrudniają działalność stacji demontażu. Wykres cen złomu
- Drastyczne załamanie skupu złomu niszczy możliwości utrzymania płynności finansowej stacji demontażu. Ten element ryzyka prowadzenia stacji demontażu nie jest uwzględniony w systemie dopłat dla stacji demontażu.
- Brak rozwiązań unijnych uniemożliwiających znikanie pojazdów z rejestrów poszczególnych krajów umożliwia ich niekontrolowany przepływ do szarej strefy systemu recyklingu pojazdów między innymi do Polski.

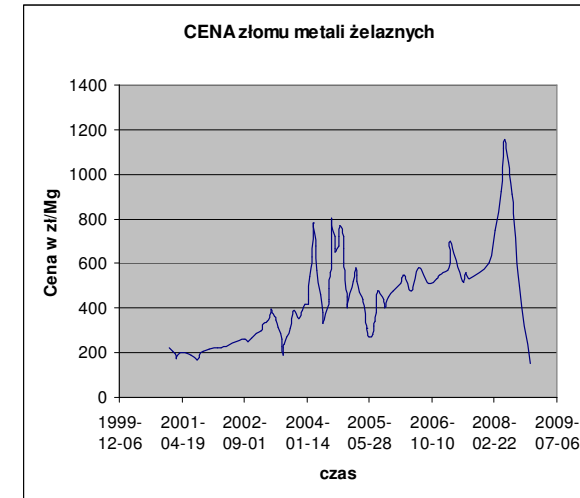
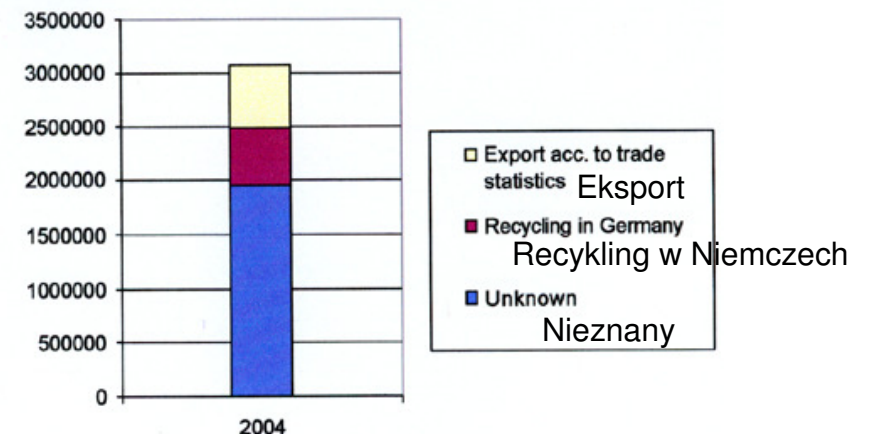
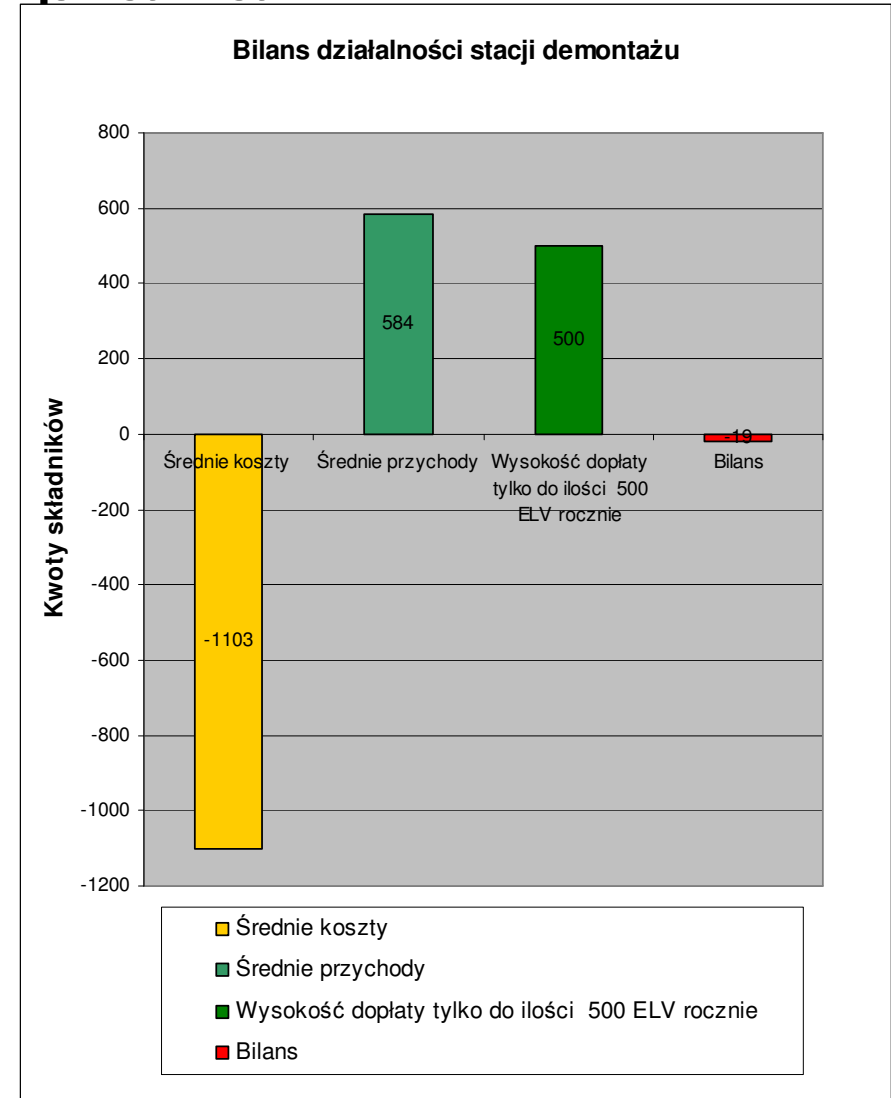

Figure 4.1 Fate of deregistered vehicles from Germany in 2004
Zagospodarowanie wyrejestrowanych pojazdów w Niemczech
Fate of deregistered vehicles from Germany

Stworzony system finansowy nie pozwala na utrzymanie się na rynku stacjom demontażu spełniającym wymagania prawa

- Średnie koszty prowadzenia stacji demontażu o ilościach przetwarzania występujących na rynku przewyższają ich średnie przychody.
- Koszty prowadzenia stacji wzrosną przy wzroście poziomów odzysku i recyklingu
- Dopłaty 500 zł zmniejszają straty w stacjach demontażu lecz ich nie eliminują.
- Stacje są zmuszone do likwidacji działalności lub prowadzenie jej niezgodnie z prawem na wzór szarej strefy

Brak efektywnych działań urzędów państwowych tolerujących szarą strefę i nielegalnie funkcjonujące firmy i rozwiązania prawne przynoszące szkody

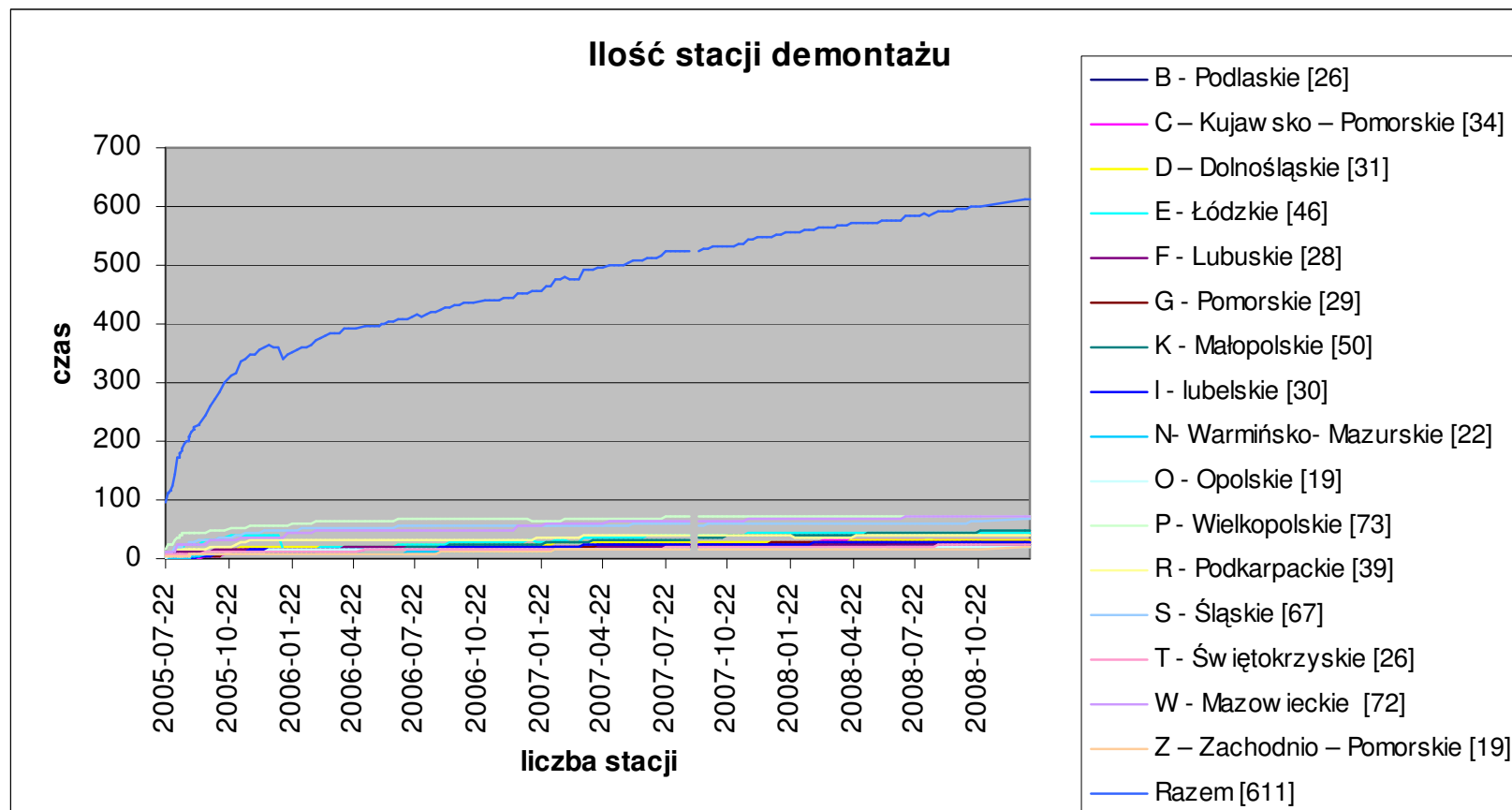
- Brak przestrzegania zapisów prawa.
- Interpretacje prawa przez urzędników na niekorzyść prowadzących stacje demontażu i korzystne dla szarej strefy bezkarnie przejmującej 85% pojazdów wycofywanych z eksploatacji.
- Sieci zbierania pojazdów wyłudniają pieniądze, które mają tworzyć fundusz recyklingu gromadzony przez NFOŚiGW.
- Wprowadzanie zmian w prawie ograniczających dopływ pieniędzy do funduszu i ułatwiające jego rozdysponowanie poza stacje demontażu.
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków przeznaczania wpływów pochodzących z wpłat w zakresie recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji Dz.U.2008.147.932

Przeszkody które destabilizują opłacalność prowadzenia stacji demontażu

- Brak możliwości uwzględnienia przy wyliczeniu poziomów odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji pojazdów przyjętych w końcu roku.
- Traktowanie jako odpady części nadające się do ponownego użycia których wykorzystanie do napraw w innych krajach UE jest preferowane.
- Stwarzanie przez organy RP odpowiedzialne za recykling pojazdów możliwości zaliczenia do odzysku działań innych niż odzysk energii.
- Udzielanie i utrzymywanie pozwoleń na działanie dla firm które nie spełniają minimalnych wymagań podanych w rozporządzeniu ministra gospodarki w sprawie minimalnych wymagań dla stacji demontażu oraz sposobu demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.
- Brak możliwości wypłacania dopłat dla firm nierentownych do których należy zaliczyć wszystkie stacje demontażu zagraża ich istnieniu.

Niepotrzebne utrudnienia występujące w działalności stacji demontażu funkcjonujące w oparciu o interpretacje urzędników

- Wymaganie oddzielnych zaświadczeń potwierdzających odzysk oraz potwierdzających recykling.
- Brak ustaleń i wyjaśnienia dotyczącego rubryk tabeli rozróżniającej części do ponownego użycia.

Podsumowanie

- Przewidziany w ustawie o recyklingu pojazdów system rekompensat za zakłócenie praw rynku przy zagospodarowaniu pojazdów wycofanych został wypaczony przez wprowadzenie zasad pomocy de minimis przy wypłacie rekompensat.
- Dopłaty do demontażu wprowadzone rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków przeznaczania wpływów pochodzących z wpłat w zakresie recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji Dz. U.2008. Nr.147 poz.932 preferują stacje demontażu o małych zdolnościach przerobu i wysokich kosztach przetwarzania a tym samym ujemnie wpływają na rozwój systemu recyklingu.
- Rozwój szarej strefy i sieci zbierania pojazdów, które nie spełniają celów ich istnienia i wymagań prawa wskazują, że mają one lepsze warunki rozwoju niż legalnie działające stacje demontażu, co poważnie zagraża środowisku i prawidłowemu rozwojowi recyklingu.
- Rozwija się papierowy recykling pojazdów wycofanych z eksploatacji zamiast systemu recyklingu pojazdów zapewniającego ochronę środowiska przed odpadem niebezpiecznym jakim są pojazdy wycofane z eksploatacji. Zwiększa to zagrożenie zdrowia obywateli i niszczy środowisko naturalne.
- **Należy domagać się od organów państwa działań radykalnie zmieniających bardzo złą obecnie sytuację oraz rokowania rozwoju recyklingu pojazdów w Polsce.**